

**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi
de opificio dei vel formatione hominis liber**

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

Colonie, 1506

VD16 L 56

Q[uod] anima sit eterna. [et] quid sit secu[n]du[m] philosophorum varias
opiniones Ca. xvij

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

hoie. qua concors modulatio cōstat in fidibz. scz vt singularz cor-
poris partiū firma cōiūctio mēbroūqz oīm cōsenties in vnum vi-
gor motū illū sensibilē faciat aūmqz cōcinnēt. sic vt sunt nerui bñ itē
ti ad cōspirantē sonū. Et sicuti in fidibz cū aliqd aut interceptū aut
relaxatū est. oīs canēdi rō turbat z soluit. ita in corpe cū ps aliq mē-
broz duxerit viciū destrui vniuersa. corruptisqz oībz atqz turbatis
occidere sensum. eāqz mortē vocari. Uez ille si quicqz mētē habuif-
set. nō armoniā de fidibz ad hominem trāstulisset. Nō em̄ canē sua
spōte fides pnt. vt sit vlla in his cōparatio ac similitudo viuētis. Ani-
mus aut sua spōte z cogitat z mouet. Qd si qd in nobis armonie
sile foret. ictu moueret externo. sicut nerui manibz. q̄ sine tactu artifi-
cis pulsūqz digytorz. muti atqz inertes iacēt. sz nimirū pulsand⁹ ille
manu fuit. vt aliqñ sentiret. qz mens ei⁹ ex mēbris male compacta
torpebat.

¶ Qd anima sit eterna. z quid sit secūdu philo-
sophozum varias opiniones

¶ La. xvij

Superest de aia dicere. quāqz p̄cipi rō ei⁹ z natura nō pos-
sit. Nec ideo tñ immortalē eē aiam nō intelligim⁹. q̄niam
quicqd viget moueturqz p se sp̄. nec videri aut tangi p̄t eternū sit ne-
cessē. Quid aut sit aia nō dū inter phos cōuenit. nec vnqz fortasse
cōueniet. Et alij sanguinē eē dixerūt. alij ignē. alij ventū. vñ aia vel
animus nomē accepit. q̄ grece vētus dicit. nec illozū in-
quisqz dixisse aliqd videt. Nō em̄ si aia sanguine aut pvulnus effu-
so. aut febrim calore cōsumpto videt extingui cōtinuo in materia
sanguinis aie rō ponēda ē. veluti si eueniat in questionē lumē q̄ vti-
mur qd sit. z r̄ndeat oleū esse q̄ cōsumpto illo lumen extinguit. cum
sint vtiqz diuersa. sed alter sit alteri⁹ alimētū. Videt q̄ aia silis esse.

luminis. q̄ nō ip̄a sit sanguis. s; hūore sanguinis alitur. vt lumē oleo
Qui aut̄ ignē putauerūt. hoc vsi sunt argumēto. q̄ p̄sente aīa corp⁹
caleat. recedēte frigeat Sed ignis z sensu indiget. z videt̄ z tactu
cōburit Anima vero z sensu aucta z videri nō p̄t. z nō adurit. Un̄
apparet aīam nescio q̄d eē reo similē. At illi q̄ vētū putāt hoc fallū
tur. q̄ ex aere spiritū ducētes. viuere videamur Varro itaq; definit
Aīa est aer cōceptus. ore deseruact⁹. in pulmone tepēfact⁹. in cor
de diffusus in corpus Nec aptissime falsa sunt Neq; eīm tā obscurā
nobis h̄mōi dico eē rōnē. vt ne hoc q̄dē intelligam⁹ q̄d vez esse nō
possit. An si mihi q̄s dixerit enē esse celū aut vitreū (vt Empedo
cles ait) aerē glaciātū statim ne assentiar. q̄ celū ex qua materia sit
ignorē Sicut eīm hoc nescio. ita illud scio. Aīa ergo nō ē aer ore cō
ceptus. q̄ multo prius gignit̄ aīa. q̄ cōcipi aer ore possit. Non eīm
post partū insinuatur in corpus (vt q̄buldā phis videt̄) sed post cō
ceptū. p̄tinus. cū fetū in vtero necessitas diuina formauit. q̄ adeo vi
uit inter viscera genitricis. vt z incremēto augeat. z crebris pulsib⁹
gestiat emicare Deniq; abortū fieri necesse est. si fuerit aīa intus ex
tinctū. Letere definitōis partes eo spectāt. vt illis nouē mēsb⁹ q̄b⁹
in vtero fuimus. mortui eē videamur. Nulla ergo ex his trib⁹ vera
sentētia est. nec tñ in tantū falsos eē dicendum est q̄ hec senserūt. vt
omīno nihil dixerint Nam z sanguine simul. z calore. z spiritu viui
mus Sec cū cōstet aīa in corpe his oīb⁹ adunatis nō expresserunt
pprie q̄d eēt. q̄ tam nō p̄t exprimi q̄z videri.

¶ Unum animus z anima sunt idem.

¶ Cap. xviii

Quoniam alia z ip̄a inextricabilis questio Idē ne sit aīa z ani
mus. an s̄o aliud sit illud q̄ viuim⁹. aliud aut̄ q̄ sentim⁹ z
D iij.